VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2018–2021

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 12.5.2017

Taloudellinen katsaus, kevät 2017

28.04.2017

Keskeiset taloutta kuvaavat indikaattorit

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BKT:n määrän muutos, %	0,3	1,4	1,2	1,0	1,2	1,0	1,0
Työttömyysaste, %	9,4	8,8	8,5	8,1	7,8	7,6	7,4
Työllisyysaste, %	68,1	68,7	69,1	69,6	70,0	70,4	70,7
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, % BKT:sta	-2,7	-1,9	-2,3	-2,0	-1,7	-1,1	-1,2
Valtio	-3,0	-2,7	-2,7	-2,2	-1,8	-1,4	-1,5
Paikallishallinto	-0,6	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,4	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	0,9	1,3	0,9	0,7	0,5	0,6	0,6
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-1,2	-0,9	-1,7	-1,5	-1,4	-1,0	-1,2
Julkisyhteisöjen velka[1], % BKT:sta	63,7	63,6	64,7	65,4	65,7	65,2	65,0
Valtionvelka[2], % BKT:sta	47,6	47,8	49,1	49,7	50,0	49,7	49,7
Kuntien velka[1], % BKT:sta	8,6	8,8	9,1	9,4	8,8	8,9	9,0

[1] EDP-velka

[2] Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2018–2021

Valtion budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

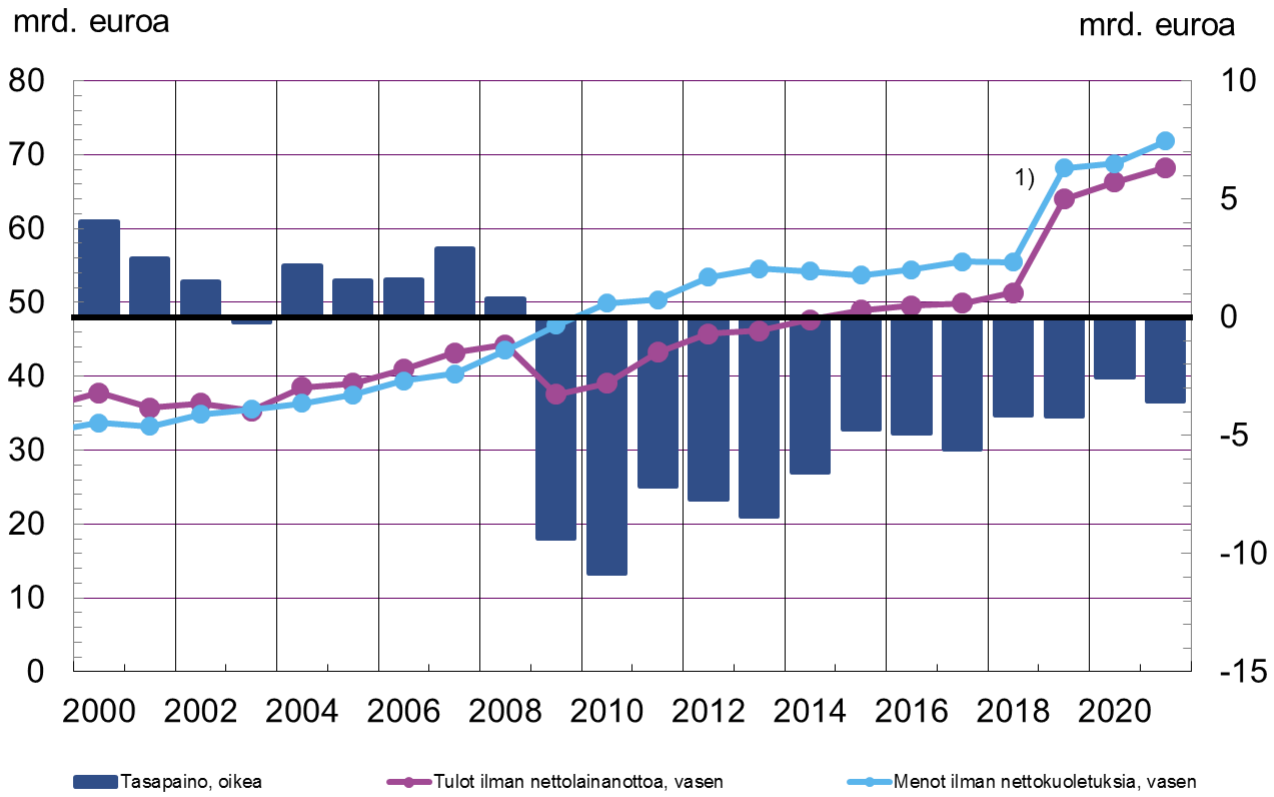

1) Sote- ja maakuntauudistus

Lähde: Valtiovarainministeriö 28.4.2017

Alijäämä:

2015 (TP): -4,7 mrd. euroa

2016 (TP): -4,9 mrd. euroa

2017 (TA): -5,6 mrd. euroa

2018: -4,1 mrd. euroa

2019: -4,2 mrd. euroa

2020: -2,5 mrd. euroa

2021: -3,6 mrd. euroa

Alijäämä

- Valtion budjettitalouden alijäämän ennakoidaan olevan n. 4,1 mrd. euroa v. 2018, kun vuodelle 2017 arvioitu alijäämä talousarvion mukaan on 5,6 mrd. euroa
- Alijäämä pienenee v. 2020, mutta kasvaa jälleen v. 2021 johtuen etenkin puolustusvoimien strategisista suorituskykyhankkeista
- Verrattuna edelliseen kehyspäätökseen tasapaino on keskimäärin vuosittain parantunut

Muutoksia tuloarvioissa

- Budjettitalouden tulojen arvioidaan olevan 51,3 mrd. euroa v. 2018. Edelliseen kehyspäätökseen verrattuna tulot ennen nettolainanottoa ovat n. 0,7 mrd. euroa korkeammalla tasolla v. 2018.
- Merkittävä muutos valtion verotuottoihin seuraa sote- ja maakuntauudistukseen liittyvästä verouudistuksesta, joka kasvattaa budjetin verotuloja vuositasolla n. 13,4 mrd. euroa.
- Pois lukien sote- ja maakuntauudistuksen vaikutus varsinaisten tulojen arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,9 % vuodessa.

Muutoksia menoarvioissa

- Budjettitalouden menojen arvioidaan olevan 55,4 mrd. euroa v. 2018. Edelliseen kehyspäätökseen verrattuna menot ovat n. 0,5 mrd. euroa korkeammalla tasolla v. 2018.
- Menojen nousuun on vaikuttanut mm. kilpailukykysopimus, julkisen talouden suunnitelmassa päätetyt lisäpanostukset mm. työllisyyteen, osaamiseen ja turvallisuuteen sekä sote- ja maakuntauudistukseen liittyvät menot.
- Sen sijaan alentavasti menojen tasoon on vaikuttanut alentunut arvio turvapaikanhakijoista aiheutuvista menoista ja korkomenoista.
- Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus on aiemmin arvioitua pienempi.
- Sote- ja maakuntauudistuksen seurauksena budjettitalouden menojen taso nousee n. 13 mrd. eurolla vuodesta 2019 alkaen. Pois lukien sote- ja maakuntauudistuksesta aiheutuvat muutokset budjettitalouden menojen arvioidaan nimellisesti kasvavan keskimäärin n. 1 % vuodessa kehyskaudella.

Valtionvelan kehitys vuosina 1980-2021

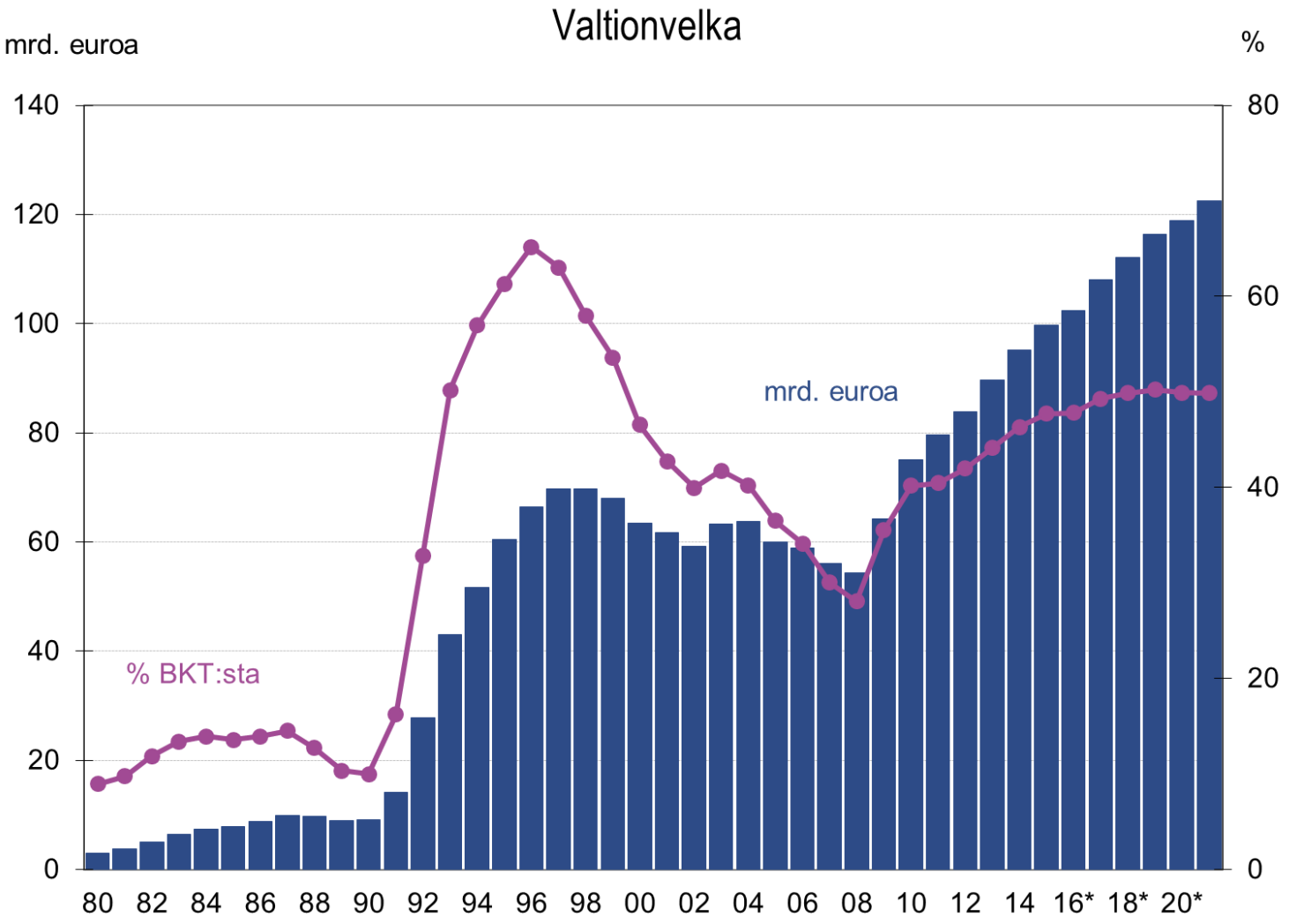

Lähde: Valtionvarainministeriö 28.4.2017

Poimintoja kehysriihen päätöksistä

Osaaminen, kasvu ja työllisyys

- Työllisyysmäärärahoja lisätään 25 milj. euroa/v vuosille 2018-2021 (aktiivimallin rahoittamiseksi, siirtyy maakunnille 2019)
- Yritysten vientitoimintaan ja matkailun edistämiseen 18 milj. euroa/v vuosille 2018-2019
- Valtuudet:
  - Tekesille 42 milj. euron valtuus/v vuosille 2018-2019 mm. tutkimuksen ja yritysten yhteistyöhön ja innovatiivisiin hankintoihin sekä innovaatioiden ja kansainvälistymisen tukemiseen
  - Suomen Akatemialle 25 milj. euron valtuus/v vuosille 2018-2019 lippulaiva-tutkimuskeskittymien toteuttamiseen

Välittäminen

- Peruskoulun tasa-arvon vahvistamiseen 15 milj. euroa vuosille 2018-2019
- Ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanon tukeen 15 milj. euroa vuosille 2018-2019

Uudistuminen

- 25 milj. euron rahoitus energia- ja ilmastostrategiaan vuosille 2018-2021
- Sote-valinnanvapauskokeilujen toteuttamiseen 100 milj. euroa vuodelle 2018
- Sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun ja toimeenpanon tukemiseen 58 milj. euroa vuodelle 2018

Turvallisuus

- Turvallisuuteen lisätään yhteensä 98 milj. euroa vuodelle 2018
  - Puolustusministeriö 52 milj. euroa
  - Sisäministeriö 46 milj. euroa
    - Poliisitoimi 34,5 milj. euroa
    - Suojelupoliisi 3,5 milj. euroa
    - Rajavartiolaitos 8 milj. euroa

Muita poimintoja

- Eläkkeensaajien hoitotuen perusosan korottamiseen 10 milj. euroa
- Opintotuen huoltajakorotuksen nostamiseen 10 milj. euroa
- Turvakotipaikat 2 milj. euroa
- Talous- ja velkaneuvonnan siirtäminen oikeusaputoimistojen yhteyteen + 3 milj. euroa